

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

§. 6. Quotuplex Simonia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

dum transactionis adiudicare possunt pensionem annuam in compensationem expensarum vel ad vitæ necessariam sustentationem, & in bonum pacis & concordiae, quæ ipsi etiam transigenti utilis est, adeoque precio æstimabilis.

- 60 Ius Patronatus videtur esse materia simoniæ spectato iure diuino, quia est secundum se quid spirituale, quia nihil repugnat, ut vnum & idem sit spirituale & annexum spirituali: Nam sic vasa & vestes consecratæ spiritualia sunt principaliter propter habitudinem ad sacrificium & sacramenta, ad quæ antecedenter ordinantur, sicut ius patronatus ad beneficium Ecclesiasticum, & tamen ipsæ etiam sacre vestes & vasa secundum se spiritualia censentur propter Ecclesiæ institutionem, & consecrationem, & quia talia vendi aut precio æstimari non possunt, sine vitio simoniæ aduersus ius diuinum supposita Ecclesiæ illa institutione. Quare simili modo sius patronatus Ecclesiastica potestate institutum, secundum se vendatur, aut fundus cui tale ius annexum est illius ratione plurius æstimetur, committitur simonia aduersus ius naturale & diuinum, quia venditur id, quod per se ac intrinsece spirituale est, siue consideretur ratione principii à quo promanat, quæ est Ecclesiastica potestas, per quam etiam beneficia instituta sunt siue ratione proprii actus, quæ est presentatio & beneficium spirituale, per quam ipsi presentatio potentia siue ius saltem passiuum acquiritur, ut ipse ad beneficium institui possit, atque etiam debeat, si idoneus est.

§. VI.

Quotuplex sit simonia.

Simo-

Simonia alia est ex iure naturali (ex natura mala) 61
 Alia (quæ ex natura rei simonia non est) ex Ec-
 clesiastica tantum consuetudine est, quæ iterum du-
 plex: Vna, quæ versatur circa materiam, quæ neq-
 in se, neque proxima habitudine, aut intrinseca de-
 pendentia, sed solum remote vel accidentaliter rei
 spirituali annexa est, cuiusmodi annexio & habitu-
 do nõ sufficeret ad simoniam spectata rei natura nisi
 Ecclesiastica constitutio accederet, hac ratione solo
 Ecclesiastico iure prohibitum est, ne pro oleo vel
 chrismate aliquid exigatur, quamuis alioquin spe-
 ctata res naturalis simonia non sit, materiam rei spiri-
 tualis precio secundum se æstimabilem vendere.

NB. Venditio sacrorum vasorum & iuris patro-
 natus diuino iuri aduersatur: item venditio reditu-
 um Ecclesiasticorum beneficiorum.

Officia quædam Ecclesiæ, quamuis circa res tem- 62
 porales v. c. Archidiaconi, Custodes, Primicerii, seu
 Magistri chori, Ecclesiastico iure vendi prohibeat
 propter seruandum Ecclesiæ decorem & incommo-
 da vitanda, quæ sequerentur, si ramen talia officia
 etiam in laicum cedere possunt; Alii dicunt, quod
 possint vendi functiones talium officiorum certum
 esse posse vendi pro precio.

Officia secularis potestatis vendere per se qui- 63
 dem iniustum non est, sed non est consultum, quia
 re publ. perniciosum; Quia hac ratione inepti ho-
 mines ac publica munera assumuntur.

Papa potest simoniam incurrere contra ius na- 64
 turale ac diuinum, vtpote perinde ac alii naturali-
 bus ac diuinis legibus obligatus, sed non potest iu-
 dicari ab hominibus propter simoniam, nec pænas

Nnn 3 seu

seu censuras incurrit, quia ipse à nemine iudicatus est, nisi deprehendatur à fide deuius.

- 65 Officiales in curia Rom. non minus quam aliorum Prælatorum ministri simoniam committere possunt, si pro data aut promissa pecunia, aliquid spirituale impetrent: Ratio, quia si intercessori vel laudatori precium detur propter beneficium impetrandum emittur quodam modo & æstimatur ipsum beneficium, & intercessor mouet collatorem mortaliter causans collationem: si tamē aliquid detur officiali pro præbendo aditu, vel pro labore accidētaliter cōiuncto, sæpius eundi & de eundi ad collatorem non erit simonia, idq; si per modū stipendii accipiatur.

- 66 Simonia solo Ecclesiastico iure introducta, est peccatum irreligiositatis ac sacrilegii, sed nō propriè peccatum simonia: quia non reperitur ibi reciproca & onerosa commutatio, licet esse possit pactio irreligiosa & sacrilega propter Ecclesiasticæ legis prohibitionem.

- 67 Simonia alia est mentalis ex sola intentione & affectu v.c. si aliquis rem spiritualem alicui conferat, quasi eam ex iustitia debeat, pro obsequio v.c. temporali ipsi exhibito, licet nulla nec expressa nec tacita pactio intercesserit, & vicē versa, si aliquis rem temporalem alicui conferat, quasi ex obligatione iustitiæ eam debeat pro re spirituali sibi ab altero collata, nulla profus antecedente pactio. Alia est cōventionalis simonia, & dicitur, quæ in pactioe mutuum expressam vel tacitam transit, sed reali traditione seu executione nondum consummata est. Alia est simonia cōventionalis mixta, cum vel traditio

rei temporalis siue precii tantum facta est, nondū tradita re spirituali, vel vice versa: traditio rei spiritualis sacra est, nondum traditio precii temporalis.

NB. Qui fictè promittit dare rem temporalem pro spirituali sine animo obligandi, is non scōmittit simoniam conuentionalem, quia non est conuentio sine consensu in obligationē, qui vero deceptus dat spirituale pro re temporali mentali solum simonia delinquit, propter quam nulla pœna incurritur, quia non satis proditur, vt de illa iudicari possit.

§. VII.

De pœnis Simonie.

Pœnæ simoniæ dectetæ, intelligendæ sunt, si 68
simonia ex vtraq; parte per traditionē completa sit. Ratio est, quia pœnæ tam graues strictè interpretationis esse debent, vt cum decernuntur propter aliquem actum peccaminosum. intelligantur de actu omnino completo.

Nulla simonia iuris pœnam ipso facto inducit, nisi 69
si ea, quæ est in Religionis ingressu, ordine ac beneficio Ecclesiastico.

Rarò propter datum aliquod in ingressu religionis 70
etiam virosimonia vitium incurritur, & non nisi secuta professione idque propter diuturnam consuetudinem talem exactionem cohonestantem.

NB. Cum Canones collationes beneficiorū si-
mone factas irritas esse decernunt, strictè interpretandos esse, vt non comprehendant monachatum.

Propter simoniacam collationē & susceptionem 71
ordinum etiam primæ tonsuræ incurritur excommunicacionis & suspensionis censuræ Papæ reseruata.